

Ess de trei ori in septimana: Mercuri-a, Vineri-a si Domineo'a, cand o oia intraga, cand numai diumetate, adeca dupa momentul impregiurarii.

Pretul de prenumeratiune:

pentru Austria: 8 fl. a. v.
 pe an intreg 8 fl. a. v.
 diumetate de an 4 „ „ „
 patraru „ „ 2 „ „ „
 pentru Romania si Strainetate:
 pe an intreg 16 fl. a. v.
 diumetate de an 8 „ „ „
 patraru „ „ 4 „ „ „

ALBINA

Prenumeratiunile se fac la toti dd. corespondentii nostri, si d'adrepul la Redactiunea „Josefstadt, Langeasse Nr. 49, in Viena“ si se adresa si corespondentiale, ce privesc Redactiunea, administratiunea sau expeditiunea oate vor fi nefrancate, nu se vor primi, era ool anonime nu se vor publica.

Pentru anuntie si alte comunicatiuni de interes privat — se raspunde cate 7 cr. de linie repetirile se fac cu pretul scadiut. Pretul simbrului cate 30 cr. pentru una data, se antecipa.

Invitare de prenumeratiune

1 a

„ALBINA“

pretiulu de prenumeratiune in monarohi'a Austriei:

pre iuliu—decembre 4 fl. v. a.
 pre iuliu—septembre 2 fl. v. a.

pentru Romanii si Strainetate:

pre iuliu—decembre 8 fl. v. a.
 pre iuliu—septembre 4 fl. v. a.

Redactiunea.

Viena 16/28 iunie 1867.

Cele mai „adancu taiatorie“ acte avemu astadi de comunicatu. Terenulu legalu si constitutiunulu pre care sta natiunea romana din Transilvani'a in virtutea articiloru de lege adusi de diet'a de la Sibiu si santiunati de Mai. Sa Imperatul, acestu terenu creatu bilateral-minte, prin o despusetiune unilateralu e trasu de sub picioru Romanilor. Vedi rescriptele de mai la vale.

Romanii Transilvaniei sunt restituiti in starea de mai nainte, candu natiunea nu li era inarticulata, beseric'a nu li era recunoscuta prin lege a nume, limb'a neconsiderata.

Cu asta ocaziune se arata denou diferenti'a mare intre cum precepu Ungurii si cum precepu Romanii conceptele politice.

Rescriptulu sterge legile de la Sibiu pentru indreptarea nostra egala politico-natiunale, si ne indruma la egal'a indreptare civila, carea se va sustiené. Multiamimu forte. Dar daca guvernulu va voi se ne asculte, i vom spune cu loialitate ca nu ne-a preceputu bine desi ne-am pronunciatu de multe ori, i vom spune ca nu indreptarea civila am cerutu noi, ci cea natiunala, intr'acést'a se cuprinde totulu, si daca guvernulu vre se ne multiamésca, se ni ierte ceea ce ceremu, nu ceea de care neci am pomenitu. Romanii au spus'o de atate ori ca nu vor libertate individuala fora libertate natiunala, Romanii si astadi casi in evulu mediu punu natiunalitatea a supra libertatei.

Unde sunt legile cari dau garantia de esistinta adoratei nostre natiunalitati? Cele din Sibiu s'au scosu din validitate, ele nu mai au putere obligatoria, nu vor fi neci permissive, era la Pesta nu s'a facutu inca nemica in asta privintia!

N'am aseptatu asié ceva, dupa promisiuniile atatoru guverne si diete, dupa atate nisuintie si sacrificie romane. Dar majoritatea dietei din Pesta procede fora consideratiunea drepteloru nostre pretensiune, procede a intemeia absolutismulu maioritatii parlamentare.

Inse aiba aceste acte si manierele dietei ori-ce scopu, noi remanemu ce am fostu, neci o ispita nu ne va seduce, vom fi purure fideli tronului, fideli natiunalitati nostre romanesce, aceste doué conceptu nu se contradicu ci se intregescu imprumutatu.

Legea de uniune din 1848 a fostu dechiarata de nevalida prin rescripte regesci in er'a constitutiunala 1861-1864

ca urmare a diplomei din 20 opt. prin care se recunoscea autonomi'a Transilvaniei. Ungurii au perseveratu totusi pre terenulu uniunei si nimene i-a trasu la raspundere pentru credinti'a loru politica, neci individulu neci natiunalitati loru nu li s'a facutu vatemare. Si noi dara potemu judeca, totu cu asemene dreptu, fora tema, actele constitutiunali, si a persevera pre acelu terenu ce e mai dreptu, si care corespunde mai multu causei nostre natiunale care nu cere altu ceva de catu: dreptulu nostru, ce l'avemu in virtutea esistintei nostre, a sacrificieloru nostre de sange si avere ce le-amu facutu si le facemu pentru tronul si tiara.

Starea politica a Romanilor din Transilvani'a.

Foi'a oficiala a ministeriulu ungurescu din Buda-Pesta „Bp. Közlöny“ publica doué rescripte imperatesci indreptate catra guvernulu reg. a Ardealulu. Cuprinsulu loru este urmatoriu:

I

Noi **Franciscu Iosifu** I scl. scl. Ilustri . . . iubiti credintiosi!

Pentru ca relatiunile ce tratéza despre impreunarea Ungariei cu Ardealulu si izvarescu din cuprinsulu articulu I de lege ce s'a adusu in diet'a din Clusiu la 1848 se pota fi definitivu regulate, cugetaramu Noi a fi de lipsa ca prin rescriptulu Nostru regescu din 1 septembrie 1865 se conchiamamu diet'a de la Clusiu pe 19 novembre a aceluia-si anu.

Acést'a dieta — dupa ce mai tardiu si reprezentantii Ardealulu in urmare invitatiunei Nostre venira la diet'a din Pesta convocata pe a 10 decembre 1865 spre deslegarea cestiuniloru pendinti de dreptu publicu am prorog'o Noi pe unu timpu pana la rezultatul consfatuiriloru ce s'au inceputu aici.

Dara fiindu ca spre bucuri'a inimei Nostre parintesci intro reprezentantii ambeloru tieri la aci numit'a dieta unguresca s'a indeplinitu o astfelu de contielegere fratiésca, prin care scopulu ce Noi l'am fostu avisatu dietei din Clusiu, conchiamata pe a 19 novembre 1865, adeca: regularea detaiata a relatiuniloru ce esistu neotarite intre ambele tieri legalu impreunate si regularea intereseloru loru reciproce, se pote ajunge mai curundu si mai cu scopu pe calea deputatiunei ce diet'a Ungariei o alese degia spre acestu scopu, — dupa ce mai departe in urmare otaririloru consunatorié din art. VII de lege din 1847/48 alu dietei din Posionu precum si in urmare art. I de lege alu dietei din Clusiu de la 1848 staverirea definitiva a detaieloru uniunii se pote indeplini numai prin legelatiunea impreunata si comuna a ambeloru tieri: deci disolvemu diet'a ce a fostu conchiamata la Clusiu pentru 19 novembre 1865 si prorogata prin rescriptulu Nostru reg. de la 25 decembre 1865. Caror'a altmintre romanemu scl. Viena, 20 iunie 1867. Franciscu Iosifu m. p. Conte Juliu Andrassy m. p.

II.

„Noi **Franciscu Iosifu** scl. Dupa restituiru stáriloru constitutiunali pre teritoriulu intregu alu imperatiei Nostre cugetamu a fi de lipsa se se respésca ori si ce indoiela ce pote s'ar ivi in privintia principiiloru constitutiunale si a basei de dreptu, si se se previna orisi-ce feliu de confusiune a concepteloru de dreptu publicu.

Dreptu-aceea si dupa ce relatiunile de dreptu publicu ale tierieloru de subcoron'a Nostre unguresca catra cele lalte tieri ale imperatiei Nostre s'a regulatu definitivu, pe cale consti-

tutiunala si in tru'nu modu ce garantéza pusetiunea de statu a monarhiei Nostre, in diet'a din Pesta conchiamata pe 10 decembre 1865 pentru Ungari'a si pentru Transilvania carea este legalmintre impreunata cu ea, prin legea facuta in privintia afaceriloru comune si sancitiunata de Noi, deci tote alte legi de direptiune abator'ia, tote dispusetiunile si determinatiunile, prin urmare si *decisiunile dietei provinciale* a Ardealulu ce a fostu conchiamata la Sibiu pre 1 iuliu 1863 si disolvata prin rescriptulu Nostru den 1 septembrie 1865, cari (decisiuni) se referu la pusetiunea de dreptu publicu a Ardealulu fatia cu imperiulu, — *iesu afara din validitate.*

Dupa ce mai departe principiulu egalitati civile acurua sustinere neatacata o numeram intre cele mai importante detoritie ale chiamarei Nostre de domnitoriu, este afara de ecést'a asecuratu, fara privire la natiunalitate, religiune si limba, prin art. VII. de lege alu dietei den Posionu de la 1847/48 si prin art. I. de lege alu dietei din Clusiu de la 1848, si prin urmare decisiunile susnumitei diete den Sibiu parte colidéza cu legi mai noué, parte au devenitu de prisosu;

dupa ce in fine tote intrebarile ce atingu ofacerile interne ale Ardealulu numai in senulu legelatiunei comune si impreunate din Pesta potu fi deslegate definitivu si in intiesulu legiloru susamintite ce tratéza despre uniunea ambeloru tieri;

deci in urmare tuturoru acestor'a *scotemu din validitate decisiunile dietei provinciale ce a fostu conchiamata in Sibiu pe 1 iuliu 1863 si s'a disolvatu cu rescriptulu nostru de la 1 septembrie 1865.* Caror'a altmintre Viena, 20 iunie 1867, Franciscu Iosifu m. p. Conte Juliu Andrassy m. p. ministru presiedinte.

Diet'a Ungariei.

Siedinti'a casei reprezentantiloru din 25 iunie.

Verificandu-se protocolulu siedintiei trecute, presiedintele aréta cumca deputatii: G. Joanoviciu, Em. Szabó, I. Ranicher si C. Szasz primindu dirgatoria aternatori'a de la guvernulu, si-depunu mandatele.

Ministru de finantie Lónyai propune alegerea unei comisii de 15 membri (10 deputatii si 5 magnati), carea impreuna cu comisiunea celoru lalte provincie austriace se desbata cauzele finantiere ale imperiulu. — La propunerea lui Ghyczy acést'a propunere ministeriala se va desbata in siedinti'a viitoria.

Alexandru Romanu: On. casa! Amu voitu se facu o interpelatiune, dar asié vedu, ca in fotelurile ministeriale nime nu e de fatia, chiaru si uniculu ministru, carele acu fuse de fatia, s'a indepartatu; deci voiu amená interpelarea mea pe diu'a de mane, seu candu va fi siedintia.

Ed. Zsedényi e de acea opiniune ca se se faca interpelarea, aici informandu-se ministeriulu despre acést'a, cu ocaziunea viitoria va poté raspunde.

A. Romanu: On. Casa! (s'audimu!) Cu acést'a ocaziune astfelu de impregiurare vine inainte, ca inaintea interpelatiunei trebuie se facu o ilustratiune istorica, pentru ca ministeriulu s'o pota pricepe mai bine; dreptu aceea, forte mi-aru placé, daca dnii ministri inca ar fi de fatia, pentru ca se auda acea prevorbire istorica, ce voiamu s'o dicu. (Interuperi ca — o voru ceti dnii ministri. In fotelurile minist. se ivescu trei ministri.)

On. casa! In lun'a lui fauru, candu a cerutu ministeriulu impoternicire in unele cauze, ce suntu pré bine cunoscutu on. case. (In ce cauze? Poftimu a vorbi mai intielegibilu.) Nu amu voce puternica, on. casa. Asié dara candu a cerutu ministeriulu impoternicire in obiectele cunoscutu, eu de acea opiniune eram, si

credu ca si on. casa aceea a crediutu, ca inaltilu guvernulu, acolo, unde a primitu liber'a dispunere, va procede cu intentiuni binevoitorie de pace, intieceptiune si cu o tactica nimerita, si mai alesu ca astfelu va procede fatiacu Transilvani'a.

Eu marturisescu, ca indatu la inceputu am cam presemitu, cumca in acést'a credintia si presupunere voiu fi insielatu. Caci neluandu in consideratiune acele denumiri, ce s'au intemplatu acolo, de-a dreptulu trecu la denumirea comisariulu regescu. Adeveru ca se dice, cumca domniului ar fi diplomatu escelinte, si eu despre acést'a neci candu nu m'am indoitu; inse chiar acea impregiurare pré ponderosa, ca dsa nu pricepe neci unu cuventu din limb'a poporatiunei mai numeroase a tieri mi-a parutu forte ominosa; cu tote acést'e credeamu, ca celu pucinu se va destina pe langa dsa o astfelu de persóna, carea va implini acést'a lipsa si va paralisa acele influentie unilaterale, cari se prevedau a fi neincungiurabile.

Tote aceste inse nu s'au intemplat. Dlu comisaru a fostu emis, ca se studiede neajunsurile, lipsele Transilvaniei, si asié credu, ca mai alesu ca se cerce opiniunea publica in privintia uniunei, de ora-ce scimu bine, ca *uniunea inca nu e facta comptinita.* (Contradiceri sgomotose.) In an. 1848 candu s'a prochiamatu uniunea fortia, da, a fostu fortia caci devisa era: „*uniune, seu morte!*“ (Sgomotu, contradiceri din tote partile.) . . . Apoi lumea ntréga are cunoscentia si despre aceea, ca romanii mai bucurosu au alesu césta din urma, si ca acést'a uniune fortia e maculata cu sangele celoru 40.000 de romani, — dreptu aceea forte de doritu ar fi fostu, ca atatu inaltilu guvernulu, catu si dlu comisariu se fie propasitu in urm'a acelu esemplu maretu, ce s'a aretatu din partea tronulu si se fie lucratu cu intentiune de a descepta incedere si a restabilí pacea. Inse pe langa tote, ca dlu comisariu in caletoria se s'a potutu convinge, — chiaru in acele locuri, de unde nu a aseptatu, si unde dora altu ceva a presupusu, in astfelu de resiedentie, cari inse nu vreu se le numescu, caci abunaséma le scie on. casa, dicu si aci s'a potutu convinge despre adeverat'a opiniune publica, caci pretotindene s'au dechiaratu romanii cu franchetia, totusi in contra acestor'u esperintie, domnulu comisariu, venindu susu la incoronare, a aflatu cu cale asié a areta starea lucruriloru de acolo, cumca acolo numai o sengura persóna se improvitasce politice guvernulu si acést'a persóna e — metropolitulu Sterea Siulatiu.

In urmare acést'a s'a latitu acea scire trista, ce inca si mai nainte cercula prin foile magiare, cumca de si crede guvernulu ca mitropolitulu acu amintitu forte taro luca contra politice guverniale, totusi in calitatea sa bisericésca e descriu ca unu omu forte debilu si ca aru fi intentiunea — precum se vorbesce (eschiamatiune; *Se vorbésce.*) dar si din foile publice sciu, ca se i-se rapésca demnitatea bisericésca si in loculu seu se se denumésca unu coadjutoru. In acést'a privintia mi iéu voia a interpelá pre on. ministeriu, si credu, ca acést'a o facu chiaru intru interesulu guvernulu (O!) de ora-ce nu potu presupune ca acelu venerabilu betranu, carele escelidia atatu in privintia loialitati fatia cu tronulu, catu si in privintia patriotismulu, s'ar semti mai multu vatematu, de catu cum s'ar semti credintiosii nenumarati ai mitropolitulu amintitu si de catu cum s'aru vatemá semtimintele natiunale si religiése aloru 2 1/2 milioane de romani, ce'a ce la tota intemplarea s'aru intemplat, daca acelu faptu s'aru realisat. Deci in privintia a ceea voiescu a interpelá pre on. ministeriu.

Interpelatiune: Cu onóre e rogatu ministeriulu regescu, ca se dee deslucire in privintia aceea:

1) adeveru e, cumca d. comisariu emis in Transilvani'a pentru studiarea situatiunei politice, si descoperirea lipseloru dar mai alesu pentru cercarea opiniunei publice in privintia

ceștiunii de uniune și anume ca rezultatul
experiențelor sale din acea cale, se fie a-
retat, cumca numai Alesandru Sterca Siu-
lutiu, metropolitul gr. cat. rom. aru fi con-
trariul uniunii fortiate?

2) adevăru e, că on. ministeriu reg. se fie
cerutu la Mai. Sa admoniarea mitropolitului
Sterca Siulutiu prin scaunul papalu, destitui-
rea sa din funcțiunea bisericăsa, și inlocuirea
prin unu coadjutoru care se va denumi?

3) voiesce on. ministeriu și de aci încolu
totu astfel se proceda atatu in caus'a uniunii,
catu și fatia cu amintitul metropolitu?

Acosta interelatiune atatu spro liniscirea
celoru mai numerosi locuitori ai Transilvaniei,
catu și intru interesulu guvernului o asterne.

In Pesta 25 iun. 1867.

Alesandru Romanu,
deputatulu Ceichei in Bihari'a.

Ministeriulu astadata nu respunde nemica.
Dupa aceste A. Radich dep. Fiumei
asterne o propunere in privinti'a infintiarei
unei căi ferate spre fiume.

Ministrulu Gorove promite asternerca
proiectulu in privinti'a acest'a.

Apoi se areta rezultatulu alegeri mem-
briloru comisiunei pentru petitiuni, in carea
dintre romani e alesu: Bohatielu și Vladu;
— era in comisiunea codificatiunala s'a alesu
Gozsdu.

In fine se referara lucrarile comisiunei
pentru petitiuni.

Siedinti'a casei reprezentantiloru din 26 iuniu.

(†) In acosta siedintia au fostu forte pu-
tiene mominte ponderose. — Deak a interpe-
latu ministeriulu cumca voiesce ore ca in sesi-
unea viitoare se asterna casei proiecte in privin-
ti'a *indestulirei natiunalitatiloru, a uniuni-
nei transilvanene* și in privinti'a *emanci-
parei gidaniloru*.

Ministrulu B. Eötvös raspunde că guver-
nulu abunasema va asterne acele proiecte candu
se va readuna diet'a.

Csanády din stang'a estrema interpelé-
dia ministeriulu că ore remané-va și mai de-
parte standardulu negru-galbenu ce falcia pe
palatulu regescu, și daca nu, candu se va dela-
tura pentru a dá locu celui tricoloru magiaru?

Ministeriulu nu raspunde nemica, numai
deak observédia că acelu standardu e a fami-
liei domnitórie, care cu totu dreptulu espune
standardulu și marc'a sa pe palatulu regescu.

Madarász protinde ca se respunda minis-
teriulu.

Ministeriulu inse tace.

Urmá apoi desbaterea proiectelor in pri-
vinti'a incoronarei, cari se primescu cu modifi-
catiunile faute de comisiunea centrala.

In fine presedintele provóca cas'a ca se
dispuna in privinti'a comisiunei bugetarie, ca-
rea se judece socotelele dietei de pe unu anu.

Remane si se insarcinédia comisiunea de
pana acuma.

Apoi presedintele primesce impoternici-
rea, ca in restempulu amenarei dietei inca se
póta face dispusetiuni pentru alegeri nóue daca
va abdica vre unu deputatu.

Cu aceste siedinti'a se aredica.

Propunere de decisiune *)

in caus'a diferiteloru natiunalitati și limbe.

Pentru pacificarea diferiteloru natiuna-
litati ce locuiescu tier'a, și pentru delaturarea
a ori-ce dubietati ce s'ar escá in privinti'a usu-
lui limbelor, și pana atunci pana ce cestiunea
de natiunalitate și de limba s'ar aplaná in modu
legislatoriu — diet'a se enuncia in forma de
decisiune, ca:

1) Pré inaltele bilete de mana și ordina-
tiuni emanate despre liber'a introbuintiare și
respective despre liber'a alegere a limbei, atatu
in privinti'a particulariloru catu și in privinti'a
comunitatiloru, jurisdicțiuniloru și tribunale-
loru — se sustienu in deplin'a loru valóre.

2) Acele determinatiuni ale legiloru, și
cu deosebire art. III de la 1836, VI de la 1840
II de la 1844 și XVI de la 1847/8, atatu in
catu acele restringu și respective ordina usulu
limbei la particulari, la comunitati, la scaunele
sante, la jurisdicțiuni și tribunale celesiastice și
civili — pana la alta dispusetiune legislatoria
— se dechiara de suspinse.

Pesta, 24 iuniu 1867.

Ios. Hodosiu,
deputatu din cerculu Bradu,
com. Zarandu.

Pesta in 26 iuniu n. —

(z) In siedinti'a de ieri a casei repre-
sentantiloru dlu deputatu nat. Alesandru Romanu
pentru prima data se scolá si-si radica graiulu
— in forma de o interelatiune catra minis-
teriulu ungurescu intregu — intr'o causa din
cele mai importante, dar totu o data și mai de-
licate, adeca in privinti'a mesurorulu, ce — se
dice că le-ar fi luat, séu ar tinde a le luá re-
gimulu magiaru fatia cu Esc. Sa, dlu Metropol-
itu alu nostru gr. cat. din Blasiu, Ales. conte
Sterca-Siulutiu — pentru ouventulu con-
duitei sale politice.

Acestui pasu a dlui Romanu me senti
indemnata a-i face o scurta și obieptiva critica,
curatu intru interesulu causei.

Observu din capulu locului, că curagiulu
și cutezarea dlui Romanu m'a suprinu și m'a
convinsu, că dsa nu e, precum s'au dedatu a-lu
accentuá unii și altii, numai atacatoriulu și cri-
ticatoriulu prin cercuri private — alu barbatiloru
și tendintiloru magiare domnitóric, ci
cumca dousulu, candu afla si de lipsa, nu pre-
geta a es' și pre fatia cu — aspr'a sa parere
séu judecata.

*) Vedi nr. tr. alu „Albini.” Red.

Nu e lucru micu și comunu, a adresá
ministeriulu ungurescu, in fati'a unei represen-
tatie, carea mai antaiu de tóte e — magiara
și inca eschisivu magiara, intr'o causa atatu de
eschisivu romana, cuvinte și arguminte ca
cele adresate adi de d. Romanu, și asié cutezu
a dice, că dlu R. si-a implantatu securea intru
unu lemnu grosu! Acést'a credu că vor reco-
nósce toti cititorii priceparatori de lucru, candu
vor affá cuprinsulu vorbirei și interelatiunei
dlui Romanu.

Dar ore fost'a acosta interelatiune, in
acelu tonu, acea directiune, maniera și drastici-
tate — cu *temeiu*, la timpu și la locu? și póte-
se astfel contá la ceva *resultatu preciosu*?

Nici de catu! Celu putienu asié tienu cu
din partea mea. — Obieptulu interelatiunei
nu e *vr'o fapta, vr'unu actu publicu, posi-
tivu* alu Ministeriului, ci nisce faime, precum
le-a caracterisatu insusi interelantele.

Vr'unu atacu, vr'o violare a legei
*séu constitutiunei séu a vre-unui dreptu po-
sitivu* — nici n'a pretinsu, cu atata mai pu-
ticienu a demustratu insusi interelantele.

Vr'unu resultatu daunosu efectivu de
dupa citatele faime despre reportulu falsu alu
comisariulu regiu din Transilvania conto de
Péchy și despre intentiunile séu intentiunale
mesure ale regimulu pentru punerea sub dis-
ciplina și dóra curatela a prévenatulu nostru
archipastoriulu din Blasiu — asemenea n'a pre-
tinsu d. interelante.

Prin urmare, precum vedemu, lipsesce
chiaru *mater'ia logica* si juridica pentru o in-
terelatiune in adeveratulu intielesu alu ouventu-
lului; și pentru aceea intrebarile formulate n'au
temeiu și competintia; și pentru aceea nu me
miru, că — deputatii romani ascultara acosta
interelatiune cu capetele plecate, era magiarii,
majoritatea casei, cu — desaprobari despretiui-
tórie; ministrii de fatia in fine — o *ignorara*
cu totulu, adeca nici nu promisera respunsu,
ce nu s'a mai intemplat pana acum vre-unui
interelatiuni dintre cele multe, cate se fecera
de la infintiarea ministeriului ungurescu!

Trei intrebatii indreptá d. R. in acosta
causa ministeriulu colectiv; — asiú dorí se
audu pre dsa esplicandu si justificandu macar
un'a din ele din punctu de vedere *logicu, par-
liamentariu, practic*, — celu putienu in-
antea publiculu nostru, cu tóte că natur'a și
importantia temeii ar fi protinsu — dupa opi-
niunea mea — tocmai luminarea și capacitatea
faptoriloru straini, carea inse prin preambululu
istoricu ce-lu fecu d. intrepelante interelatiuni
sale, de siguru că nu s'a ajunsu.

Séu dóra a fostu, ca prin acosta intrepe-
latiune se se sparia si abata ministrii de la
fapt'a temuta și intentiunata? — Pentru acestu
scopu, asié credu, că ca ar fi trebuitu se fie in
totu cuprinsulu cu multa mai fina si mai bine
combinata.

Deci pre catu de bucurosu recunoscu si
laudu curagiulu, și nu me indoiescu de inten-
tiunea buna, totu pre atata me dóre de retaci-
reca și nefolosulu, ca se nu dicu de urma-

rile nocive ale acestei prime intreprinderi a
domnului deputatu din cerculu Ceica. Pentru
că impresiunea cu totulu, in tóta privinti'a și
tóte partile nefavoravera ce o fece ea, tare me
temu, că — va indemná pre ministeriu a o ig-
norá si mai departe; catra acést'a — desi nu va
descuragiá ea pre dlu interelante, inse pentru
lungu tempu i va despoiá cuvintele de ascultare
cea de lipsa și de respectulu și efectulu doritu.
O fatalitate forte mare acést'a pentru unu man-
datariulu alu poporulu, anume alu poporulu
romanu!

Dar — ca se nu cadu si eu in erórea
cunoscutiloru nostri mari critici, cari tóte le a-
taca si le dau de rele, fora inse se ni spuna:
cum ar socoti ei că ar fi fostu mai bine?

— am se insemnu aici in pucine cuvinte: cum
asiú fi creditu eu că ar fi fostu mai cu cale,
mai cu folosu și demnitate, a se fi propusu die-
tei si ministeriului tem'a interelatiunei lui
Romanu.

Dupa parerea mea, trebuia se se atinga
si splice in cuvinte pre catu mai alese si mo-
derate, că — ce felu de curiose sciri, abuna
séma tendentióse, cu scopu de a irita si a alar-
má spiritele loialei și patriotice poporatiuni
romane — se respandescu de la incoronatiune
in cóce prin Ardealu; și apoi a provóca pre
ministeriu, ca spre liniscirea spiritorulu se dee
o dechiariune demintitória séu splicatória
in acosta privinti'a.

Ast'a nu vátemá neci pre comisariulu
regiu contele Péchy, nici pre ministeriu, neci
susceptibilitatea majoritatii dietei, și nu potea
dá ansa la — prepusuri daunóse contr'a nóstra;
pre de alta parte potea aduce chiaritate in lu-
ceru si — dóra si impedeá, séu celu pucinu
moderá drasticele planuri ale regimulu, — pre
catu adeca intr'adeveru ar existe atari. — *)

In fine inse am se spunu si se me plang
si de caus'a reului. Dni deputatii ai nostri
— asié intielegu, că nu mai vréu so scia de
nici o disciplina si nici o solidaritate in afa-
cerile loru natiunale. Pré pucini se mai intal-
nescu si se mai consulta la o lalta cate o data,
ci *totu insulu lucra de capulu seu*, cum nu se
mai intempla acést'a dóra in tóta lumea intre
coluptorii pentru unu scopu, pentru o causa!
Eu traiescu in credinti'a că dca d. R. comunicá
planulu și interelatiunea sa mai multor'a din-
tre domni deputatii natiunali, lucrulu esia cu
totulu altfelu.

Totu din acestu incidinte nu potu se nu
amintescu aci, că se dice, cumca si d. Dr. Ho-
dosiu fecu propunerea sa de alalta-ieri in pri-
vinti'a usului provisoriu alu limbelor nema-
giare — curatu numai de capulu seu, adeca

*) Daca nu ne insielámu, nisuinti'a acestei scrisori pare
a fi se scuzeze pre dd. ablegati romani dca pentru
un'a interelatiune asié de importanta cum fu a dlu
Romanu, n'au fostu pregatiti, si n'au gasitu direp-
tiunea ce ar fi fostu de luat in fati'a tacerei mi-
nisteriale. Lasámu cetitoriloru se judece insi despre
acést'a. Catu pentru noi, ni permitemu numai o
mica observatiune, că dupa ce dsa insusi recunoscu
lips'a de solidaritate, deci vin'a intréga o atribuiamu
acestei lipse. Red.

FOISIORA.

Siedinti'a publica literaria,

tiemuta de Societatea de leptura a junii-
mei rom. de la scólele oradane, la 17
iuniu 1867.

Vermi, vipere teretórie,
Capetele inclinati!
Astadi este serbatóre,
Sunati, clopote, sunati!

* * *

Candu junimea romana se scie insufletí
la numele sacru, ce lu-pórta, ferice de noi, căci
atunci speranti'a dulce de unu venitoriu falnicu
nu póte, nu e iertatu se fie mai multu chimera
derisa. Candu bucinulu de renviere a gasitu
ecou in pieptulu tenerimii, salute scumpa na-
tiune, — tu nu vei perí. Candu junimea a ap-
pucat calea ce unie'a mai póte salvá o natiune
cuplesita de dispretiu, — bucuri'a, se nu ne
rapésca unu tipetu, unu tipetu lungu?! . . .
Dar era nu va retaci ore? mintea neesperta
lesne retacesce. — Nu! căci junimea are can-
dela, ce i luminéza, si candel'a i este anim'a, cu
foculu amórei natiunale. Va cadé in nepasare.
Nu, nu se póte, căci stramosii din morminte o
vor scóte cu-amortitele loru mani! . . . A ve-

nitulu diu'a, nu e mai multu nópte, vedemu la-
tiurile, intrigele; unu faru ni luminéza: sen-
tiulu natiunale. — Juni verdi ca stegiariulu de
la munte, vedeti calea culturei, porniti, e mare
pretiulu e insemnata lupt'a: a fi mari, séu a fi
nimica. Cine va mai alege? — Sarutati mor-
mintele strabuniloru, vedeti, că cenusi'a loru e
calda, — si acuma mai arde de amóre catra pa-
tria si natiune; puncti man'a pre anime si ple-
cati! . . .

O impresiune dulce mi-móia anim'a. Am
asistatu la produptiunea literaria a juniloru
rom. din Oradea-mare. O lacrema mi-uda ochi-
ulu, o lacrema de bucuri'a, . . . numai acel'a o
scie pretiui, care nu mai avea mangaiare, si nu
mai nutriá sperantia, si o radia de sperantia
petrunse prin nuori la anim'a sa scrigelata.

Se fie ore aprópe momentulu de scapare?!
Se vedemu inse in catu au justificatu ju-
nii romani de aicia speranti'a, ce o radima
mam'a loru, natiunea, in densii, si in catu pu-
bliculu rom. a acursu cu incuragiare din
partea sa.

De candu Soc. de lept. si-a reapucatu
energios'a activitate, sub conducerea neobositu-
lui profesoriulu D. Iustinu Popfíu, vedemu
efecte atatu de nobile, progrese atatu de imbu-
curatórie, catu stámu a sperá unu venitoriu
stralucitu alu acestei Societati; ca si-are basea
de a fi unu faptoriu eficace intru naintarea li-
teraturei si culturei natiunali. Anu, pre estu
tempu inca tienu o siedintia publica, si publi-

culu fu suprinu de ce a veditu si a auditu de
la junii romani. In primavér'a acést'a adusera
unu tributulu placutu de zelu și amóre idolului,
pre care lu-adóra, mamei natiuni; intielegu al-
manaculu „Fenice.” Acuma incunoscentiá de
tempuriu publiculu despre tinerca siedintiei
publ. lit., a dou'a di de Rosale. Publiculu a
grabitu a demustrá pré evidinte interesulu cal-
duros, ce lu-nutresce fatia cu nisuintiele lau-
dabili ale Societati, nisuintie nobili, purece
din dorinti'a sacra, ca dandu probe de amóre si
infratire, se véda animele conatiunalitatiloru
infratite in amóre eterna. —

In diu'a menita, pre la 7 1/2 ore de séra,
portile seminariulu gr. cat. domesticu se des-
chisera, si multimea inteliginte din urbe si din
provincia, cu Il. sa eppulu Joanu Vancia
in frunte intrá in sala de produptiuni. Corulu
bineorganisatu alu eleviloru rom. din semin.
dom. bineventá pre nobilii óspeti cu unu cantu
salutatoriu. Ospii ocupara locu. Erau in aduna-
rea stralucita demnitari preotiesci si mireni de
tota pusetiunea. Pre langa preotimea multa de
tóte riturile, vedeamu pre Il. Sa com. supr.
pens. I. Nábráczky, Il. Sa R. cav. de Merfort,
Il. Sa cap. supr. I. Siorbanu si altii numerosi.

Sesulu amabile atatu romanu, catu si
magiaru formá o ghirlanda completa, gratiósá.
O suprindeere generale impedeá pre unu
momentu privirea tuturor'a; ajustarea pomposa
atrasede atentiunea si uimirea publiculu. Manele
farmecatórie ale zeloselor dame rom.: Pau-

lina Romanu, Maria Suciú, Luisa Murgu
si dsiórele Ana Sierbanu si Maria Popdanu
au striformas sal'a intr'unu locasiu adeveratu
feericu; pareu cumca din'a Flora a avutu capri-
ciulu a decorá locuinti'a sa, cum e mai frumosu.
Cunune pompose si chite de flori, ce respandeu
unu odoru dulce, adornau mesele si paretii.
Colo stá o cathedra invescuta in covóre tricolo-
rate si incinsa de cununi, de pre carea aveau
tenerii a dechiamá si a perorá. De asupra cate-
drei luciau trei transparente maretie, lucrate de
Jos. Murgu. Dintre aceste celu de medilocu
erá mai mare si infatisiá doi romani, standu pre
unu globu portatu de doi genii incununati,
stringendu-se de mana. De sub luciau versurile
aceste:

„Gintea'n care nasee-ori cine,
Pre ace'a va iubi.
Esti romanu? — Voiu fi eu tine,
Cá-su romanu, si'n veci voiu fi!”

C. Boliacu.

Pre transparentulu de drépt'a erau de-
pinsié dóue anime impreunate si dóue ramuri
verdi impletite, cu devis'a:

„Uniti-ve in cugetu, uniti-ve 'n sentiri!”
A. Muresianu.

Pre celu de steng'a erá intipuita o cu-
nuna de lauri, incungurata de stele, si con-
tientiá versurile:

„ . . . Precum ni spunu befranii
Voru mai fi inca Romanii.”

G. Sionu.

fora a fi consultatu, séu macaru iniciatu pe vrenulu dintre colegii sei. Dar acésta e cu totulu alt'a. D. Hodosiu n'a facutu ceva nou, ci densulu numai a adusu acuma la indeplinire ceea ce o conferintia a deputatorilor nostri, la propunerea parte a sa, parte alui Babesiu — staverise cu cate-va lune mai nainte, candu a-deca se lucrá de stilisarea indemnitatei séu im-poterirei pentru ministeriu in privint'a natiu-nalitatiloru si limbeleru nemagiare. Propunerea de acum a dlui Hodosiu, in partea sa esentiala, in punctulu alu doilea, e din cuventu in cuventu totu aceea, pre care o facuse ca emendementu in clubulu stangei d. deputatu Dr. Ales. de Mocioni, dar pre care deputatii nostri, precum s'a deslucitu acésta totu atunci in colónele Albinoi, dupa incredintarea ce li-o tramisese dnii ministri, anume contele Andrassy si baronele Eötvös prin nuncii loru Fauru si Ioanovicu, cumca adeca ministeriulu si prin simpl'a provocare la enunciatele adreselor dietei se sente destulu de liberu pentru a multumí pretensiunile natiunalitatiloru, si — cumca ministeriulu e pré departe de a voi se re-duce dropturile natiunalitatiloru castigate prin resolutiunile provisorieloru, — pentru atunci au lasat'o la o parte; acum'a insé, dupa ce ministeriulu se vede cá si-a uitatu de promisiunile date, dupa ce e invederatu cá credint'a nóstra e insielata, — e lucru firescu, ca se se inpro-pezeze acea staverire si propunere a conferin-tiei deputatorilor nostri — inaintea dietei, dupa tóte fórmele. Deci eu nici cá me indoiescu, cum-ca aceea propunere va fi spriginita de toti depu-tatii nostri; dar me temu, si dupa manierele de adi a dloru Deák si Somsich — dóra nu fora destula cauza me temu, cá ea, aceea propunere a dlui Hodosiu, nu se va pune la ordinea dilei pana la prorogarea dietei.

Oravitia 16 iuniu.

Sambeta in diu'a de incoronare s'a intem-platu aici acea nenorocire, cá s'a omoritu unu némtiu. Foile straine au descrisu faptulú acest'a cu o intentiune nu pré consciintósa, deci pen-tru constatarea adeverului fie-mi iertatu pe scurtu a descrie acésta intemplanre fatala.

Adeca doi domni concetateni si barbati stimati din locu in diu'a de incoronare au arangiatu o serbare poporala pentru insemnatarea dilei, — s'a friptu unu bou si s'au datu 15 acóve de vinu; atatu nemtii catu si romanii au luatú parte in numeru marisoru, cáci popo-ru a fostu insciintiatu despre ceea petrecere prin tobasiu orarasiului. — Pe scurtu, se adu-nara, mancara, beura si se imbetare multi catu de bine, apoi noptandu-se plecara chiotandu pe strade catra casa, atunci nemtii inepura a strigá: „Se traiésca Grenzenstein!“ si puscari-ra, — romanii éra au respusu: „Se traiésca Mocioni!“ si vedindu unu capilandru cu pusc'a cáface mimice provocatóriesiamenintató-rie, unu romanu a luatú pusc'a si a datu copi-landrului o palma, carele vaietandu-se a fugitu in casa unde bereau mai multi nemti si de unde

esindu nefericitulu némtiu beatu s'a acatiatu de romani, inse in olipit'a aceea a caditu la pa-mentu — mortu, fiindu lovitú si taiétu cu cu-títulu sub cóste.

Prinsi au fostu mai multi, inse numai unulu a remasu detienutu, care inca néga fapt'a si pana acuma nu e doveditu curatu faptui-toriulu.

Trista aducere a minte de la acéste ser-bare poporala!

Protocolulu

siedintieloru directiunei asociatiunei nat. rom. din Aradu.

Siedint'a VII

(ordinaria.)

tenuta in Aradu 9 iuniu nou, 1867.

Presiedinte: Mirone Romanulu direc-toriu secundariu

Membrii oficiali: Teodoru Serbu e-conomu si Ioane Goldisiu notariu.

Membri asistenti: Dr. Atanasiu Sian-doru, si Ioane Popovicu Deseanu.

61. Protocolu siedintiei VI. ordinarie, tenute in 12 maiu nou a. c. pentru a caruia autenticare prin determinatiunea de sub 55 a. c. a fostu prefiptu terminu de siedintia straor-dinarie di'a 26 maiu, inse acésta siedintia din caus'a miscariloru municipale nu s'a potutu tiené — s'a autenticatu.

62. In urmarea determinatiunei directiu-nali de sub nr. 55 a. c. comisiunea incredin-tiata cu censurarea recursuriloru intrate pentru ajutoriu stipendialu, substerne reportulu censu-rarii recursuriloru pe langa opiniunea sa pro-pria; la ce dupa o desbatere meritoriala dirce-tiunea afla demne de a se luá in consideratiune urmatóriele recursuri, si anume alui Ioane Ho-zanu medicinistu, in Viena, Moise Popiliu filo-sofu, in Pesta, Ioane Dunca, Avramu Berlogia, Demetriu Antonescu, Basiliu Benchisiu, Geor-gtu Rocsinu, Teodoru Montia, Gregoriu Con-tiu, Alesandru Pecicanu, Georgiu Feieru, Ge-orgiu Tulvanu, juristi; Dimitriu Selegeanu, A-lesandru Radu, Octavianu Sorescu, Gregoriu Sima, Petru Mihalicu, Filipu Adamu, Au-gustinu Rubenescu, Mihailu Sturza, Ilie Do-gariu, Atanasiu Tuducescu, Mihailu Veliciu Pascu Milu, studinti de gimnasiulu superioru; Vasiliu Olariu, Georgiu Horvatu, Ferdinandu Musta, Nestorie Trandafir, Mihailu Miliciu, si Ioane Simandanu, studinti de gimnaasiulu in-ferioru: si s'a —

Determinatu:

a se impartí urmatóriele stipendie, anume: lui Ioane Hozanu, 50 fl.
„ Moise Popiliu, 40 „
„ Ioane Dunca, 25 „
„ Avramu Berlogia, 25 „
„ Demetriu Antonescu, 25 „
„ Vasilie Benchisiu, 25 „
„ Georgiu Rocsinu, 25 „

„ Teodoru Montia, 25 „
„ Alesandru Pecicanu, 25 „
„ Georgiu Fohér, 25 „
„ Georgiu Tulvanu, 25 „
„ Georgiu Contiu, 15 „
„ Octavianu Sorescu, 20 „
„ Petru Mihalicu, 20 „
„ Filipu Adamu, 20 „
„ Mihailu Sturza, 20 „
„ Ilie Dogasiu, 20 „
„ Atanasiu Tuducescu, 20 „
„ Mihailu Veliciu, 20 „
„ Pascu Milu, 20 „
„ Dimitriu Selegeanu, 15 „
„ Augustinu Rubenescu, 15 „
„ Alesandru Radu, 10 „
„ Vasiliu Olariu, 10 „
„ Georgiu Horvatu, 10 „
„ Ferdinandu Musta, 10 „
„ Nestorie Trandafir, 10 „
„ Mihailu Miliciu, 10 „
„ Gregoriu Sima, 10 „
„ Ioane Simandanu. 10 „

de totu 600 fl.

adeca siese sute de florini v. a. care suma se asemna la perceptoratu cu aceea indrumare, ca fara amenare se se spezeze respectiviloru studinti; cari de odata sunt chiamati, ca de locu dupa publicarea acestui protocolu, se grabésca a-si trimite cuitelo despre sum'a a-semnata la perceptorulu asociatiunei Dlu Emanuilu Misiciu asesoru la tribunalulu comitatensu aradanu, avendu a face cunoscutu Dlu perceptoru si locuint'a de acuma; éra recursurilo, care parte pentru lips'a docu-menteloru prescise in concursu, parte pen-tru neajungerea sumei preliminate, — nu s'au potutu luá in consideratiune, se se re-tramita cu indorsata la fiesce care recurentu,

63. Notariulu substerne actele primite de la Mihailu Besanu fiscalulu asociatiunei, de óra-ce acésta fiindu alesu in comitatulu Cara-siului de asesoru comitatensu, a fostu silitu a parasí Aradulu si a se mutá la Lugosiu.

Determinatu:

Se ie la cunoscentia si pana la aduna-rea generala mai de aprópe de fiscalu alu asociatiunei in calitate de substitutu se denu-mesc D. advocatu din Aradu Ioane Arcosi, membru fundatoru alu acestei asociatiuni si o rogatu totdeodata ca membru oficialu pentru buna vointia dupa imprejurari a participá la Siedintie, spre care scopu se decide a i se impartasí in estrasu protocolaru determina-tiunea de sub nr. 4. a. c. privitórie la termi-nele siedintieloru directionali.

64. Tolu acél'asi face cunoscutu, cumca Paulu Draga bibliotecariulu fiiindu alesu de jurasoru in ceraulu Boros ineului, asiderea s'a indepartatu si a trimisu chie'a bibliotecei fara epistóla.

Determinatu:

Agendele bibliotecariului pana la adu-narea generala se incredintéza economului Teodoru Serbu.

65. Georgiu Popa fostulu Comite supremu alu Aradului, si membru fundatoru alu acestei asociatiuni testandu asociatiunei 500 fl. v. a. tribunalulu civilu comitatensu Aradanu prin decisulu seu din 16 maiu a. c. nr. 3884. adusu in privint'a lasamentului numitului testatoru, si pe langa impartasirea copieci testametului, dupa modulu indatinatu incunoscentiéza des-pre acésta asociatiunea nóstra ca sucesore le-gatara, fiindu din partea laudatului tribunalu denumitu de osecutoru testamentalu Dlu Flo-rianu Varga ca barbatulu sucesorei universale An'a nascuta Popa.

Determinatu:

Decisulu si copi'a testamentului se pre-dau Dlu fiscalu alu asociatiunei Ioane Ar-cosi pentru afacerile necesarie mai departe.

66. Apropiandu-se semestrulu alu doile pentru prenumerare la foi, s'a

Determinatu:

Ca pe semestrulu urmatoriu foi'a ger-mana din Aradu „Arader Zeitung“ la care asociatiunea in intelesulu determinatiunei de sub nr. 3 a. c. numai pe 1/2 de anu o prenumerata, apoi „Trompet'a Carpatiloru“, si „Magazinulu pedagogicu“ numai-de-catu se se prenumere, fiindu insarcinati cu efep-tuirea prenumerarii perceptorulu si notariulu directiunei.

67. Notariulu amintendu cumca asociati-unea pentru cortelulu de mai nainte a remasu detória proprietariului Ilia Bota cu 8 fl. 33%, cr. v. a. ca arenda pe 15 dile dupa espirarea restimpului contractualu, — s'a

Determinatu:

Suma de 8 fl. 33% cr. v. a. pe partea lui Ilie Bota se asemna la perceptoratu.

68. Notariulu face reportulu seu lunariu de pe lun'a trecuta, alaturandu cont'a lui Iulius Breitrück despre 2 fl. 80 cr. v. a.

Determinatu:

Reportulu se ie spro sciintia si sum'a de 2 fl. 80 cr. v. a. se asemnéza la percep-toratu.

69. Economulu face reportulu seu lunariu de la siedint'a din urma pana astadi, ce se ie spre sciintia.

70. Dlu presiedinte directoriu secundariu propune a se procurá pe partea asociatiunei unu Sigilu anumitu pentru diplomele ce sunt de a se impartí membriloru asociatiunei

Determinatu:

Dlu Ioane Popovicu Deseanu, pri-mindu a supra-si sarcin'a procurarii acestui sigilu, specele necesarie se asemna la per-ceptoratu.

71. Ioane Goldisiu, din caus'a cá cu oca-siunea restaurarii trecute s'a alesu de diregeto-riu comitatensu, resignéza de postulu notarialu

Determinatu:

De óra-ce terminulu adunarii generale se apropia, si directiunei tocma acum'a i stau

Ambe transparentele laterali erau im-preunate prin unu cercu, pre care luciau cu-vintele:

„Studia adolescentiam alunt.“

De la cerculu de susu pana diosu preste transparentulu mai mare spandiurá o perde'a frumósa si cunune de flori; de laturi erau aco-modate dóue stéguri tricolorate.

Istetimea, cu carea au fostu depinse si de-corate aceste transparente au atrasu lauda bine-meritata junelui pictoriu Ios. Murgu, membru alu Soc. —

Adunarea crá acuma in acceptare incor-data, toti aseptau cu neastemperu, cu ce i vor induleci teneriia romani? Bravulu conducatoriu I. Popfiu se sui pre tribuna. Ghibaci'a sa orato-rica, cunoscuta degiá in comunu, secerá aplause ne-interrupte. Dlu Popfiu e unulu dintre acei isteti, care seio vorbí cu desteritate deodata catra spi-retu si oatra anima. Deschilinitu bine nimorite sunt asemenarile sale, cari curgu din contem-plari adunci spirituali. Speru, cá publicitatea va affá mai multe frumsetie in oratiunile sale candu fói'a „Predicatoriulu“ va vedé lumin'a dilei.

Intr' aceste II. Sa comitele supr. alu Bi-horului Lud. de Tisza, acompaniatu de Sp. D. cons. cet. Georg. Lukács, aparú pre pragulu salei. Vivatú sgomotose intemplanra sosirea inal-tiloru ospi. — Dlu conducatoriu continuá firulu

vorbintiei sale, — si fini declariandu sie-dint'a de deschisa. Aplause frenetice l'urmara.

Nisce tonuru dulci curmara acum mur-murulu linu; ros'a de Craiova, fú intonata de orchestrulu, compusu din DD. S. Marcu, E. Traila, I. Campianu, I. Drumariu, N. Oncu, I. Rednicu, A. Boni si I. Maga, membri ai So-cietatii, pre violina si flanta. O deprindere forte laudabile e acésta la teneriia romani. Aplausele cordiali si plo'a de buchete demustrá deplinu multiamirea si apretiuirea ascultatoriloru.

Dupace espirara sunetele musicali, o vóce juvenile atrase atentiunea publicului; pre tri-buna aparú cu fatia seriósa junele Elia Traila La cuvintele: „Memori'a nemoritoriului eppu S. Vulcanu“, unu respectu plinu de pietate pa-rea cá petrunde la tóte animele.

„Asculu, umbra sacra: ascultu, domnu parinte,
Din loculu memorirei din ceriulu luminatu,
Pre fiii gintii tale, cum dau devotaminte
La sufletulu celu nobilu, ce'n lume ai portatu.“

Asié se adresá junele in apoteosa sa ca-tra umbr'a maretia a marelui Mecenat. — Si spiretulu mare consterná animele tuturor'a. Poe-tulu june spuse, cum si-a plinitu Vulcanu misi-unea sa de Parinte, de tramisu divinuu, de geniu scutitoriu, pana éra pre pamentu. Elu inse ne-a parasitu, s'a dusu la fericire, — si candu a mo-ritu, vai! cum:

„Plangeau sermano mame, orfani si orfeline,
Carunti, barbati si teneri goniti de sórte grea;

Diceau langa sicriu-si necati intre suspine:

— Unu tata ca si tine, obl candu vom mai affá! —“

In ochii multor'a dintre ascultatori lucia rou'a animei; scumpe lacreme, margele ale caritatii.

„Candu sorele apune, natur'a lu-gelesce, —
Candu trece unu parinte la locutu eternelu,
Suspine lu-urméza, si-amaru dorerea cresece,
Candu fiii nu si-mai affa unu tata bunu ca elu. —“

Oh! óre candu va bate or'a, se dicomu: *amu aflatu!*? — Petrunsu de insufletirea, ce numai devotamentulu profundu o póte produce, tenerulu eschiamá:

„Umbra sacra, venerata!
Sterge velu 'ntunecosu,
Se vedemu inca odata
Tipulu teu respectuosu.“

Si corulu intoná acésta strofa in tonuser-batorescu. Adunarea se redicá cu devotiune, si unu teneru mercu de trase velulu de pre por-tretulu caru, carele pana aci érá acoperitu.

Junele de pre tribuna continuá:

„Si 'n profunda pietate
Se te 'ncununámú cu flori,
Flori plapande, rouate
De-ale nóstre lacremidóri.“

Corulu asemene repetí acésta strofa, si doi teneri mersera si incadrara cu cununa de flori tipulu bunului Parinte alu junimii. Atat'a re-cunoscentia, atat'a respalata; — dara respalata cea mare e sus la Ddieu.

Voi umbre sante de Romani maril priviti propitióse la tenerimea romana, priviti man-

gaiate la foculu eternu, ce arde curatu pentru memori'a vostra in peptulu junimei romane, cáci

„Asiá sciu se veneraze
Pietosi romanii juni,
Asiá sciu s'eternizeze
Pre cei bravi si pre cei bunii“ —

Aplausele si chitele de flori, ce se arun-cau, marturisira, cumca junele a vorbitu de la anima ascultatoriloru. Elu pasi de pe tribuna.

Plinu de oaldura si insufletire dechiamá apoi St. Potoranu „Credint'a“ (la fratii mei din esilu) de Dascalescu; publiculu érá mis-catu.

Sub auspicie bune pasi pre tribuna N. Oncu. E nedescriptibile indoiosiarea, ce a pro-dusu tenerulu oratoriu, vorbindu despre cele „Trei morminte“ (alui Stamati, A. Pumnu si An. Panu.) Autoriulu june sciu se atinga cu istetice cordele sensibile ale animei. Erumpe-rea désa demustrá impresiunea sentiriloru.

Lacrimi inundau ochii multor'a. Oh! scumpu tributú, fii binecuventatu! . . .

„Marirea stramosiloru“ de la G. Sio nu dechiamata de L. Terne nu si-a retacoitu efep-tulu la ascultatori refrenulu

„Si precum ni spunu betranii,
Vor mai fi inca romanii!“

produse aplausele adunarei intregi.

„Caira o rosa“ de o Romana, dechiamata de St. Venteru, incantá prin naivitatea sa.

(Va urmá.)

inainte cele mai necesare afaceri: directiunea neastand schimbari notariatului si incredintarea acestor lucruri unui individ nou, desemnarea nu o primesce, si chiama pre Ioane Goldisiu a duce notariatul pana la adunarea generale mai de aproape.

72. Fiindu in protocolul de astadi unele speditiuni urgente —

Pentru autentizarea acestui protocolu se desige d'la 22 iunie nou.

Protocolul acest'a, fiind de fatia afara de cei subscrisi membri directionali Dr. Atanasiu Siandoru, Emanuil Misiciu, si Teodoru Serbu s'a autentificat in 22 iunie 1867.

Ioane Popoviciu-Deseanu m. p.
presedinte subst.

Ioane Goldisiu m. p.
notariu direct.

Romania.

Bucuresci 10/22 ciresariu.

Serbamii acum a 19 aniversaria a invierii, — cum a disu generariulu Nasturelu Herescu — a revolutiunii de la 1848, inceputa la 9 iunie la Islas, si facta la 11 iunie in Bucuresci.

Ar fi bine ca fie care se se n'trebe ce eramu la 9 iunie dimineti'a, ce furamu la 11 iunie ser'a, prin ce fase trecuramu in acesti 19 ani, ce suntemu adi si ce potemu, de vom voi, se fim mane, si acumu cu cea mai mare inlesnire.

La 9 iunie dimineti'a era in ti'ra ca mai deplina sclavia.

Tigani, erau robi, si copiii nostri, crescendu sub atmosfer'a slaviei, eramu pedepsiti prin cee-a ce peccatiamu.

Romanii sateani, erau ca clacasi, mai aproape de sclavia.

Comerciantii, industriarii, si toti Romanii in genere cari n'aveau unu rang, erau desmosceni de tote drepturile politice, si celu d'antai dorobantiu avea dreptul legale se nu no trateze ca pe omeni, ci ca pe vite; cine n'avea rang putea se fie nu numai inchis ci si batutu.

Cine nu era boeru nu putea fi nici deputatu nici zharu alegatoru, nici functiuaru, si functiunile mai tote erau rezervate numai boiarilor celor mari si filor de boieri mari. Ei erau totulu, inse la rendulu lor erau si ei, cu domnulu lor, sub man'a protecti'ne a guvernului rusescu, singur'a putere domitorie in ti'ra.

Si revolutiunea de la 9—11 iunie 1848, dise:

„Poporul romanu decretã:

1. Independintia sa administrativa si legislativa pe temeiulu tratatelor lui Mircea si Vlad V, neamestecu alu nici unei puteri din afara in cele din intru ale sale.

2. Egalitatea drepturilor-politice.

3. Contributiune generala.

4. Adunara generala, compusa de reprezentantii tuturor starilor societatii.

7. Responsabilitatea ministrilor si a tuturor functiunilor in functiunea ce ocupa.

8. Libertate asoluta a tiparului.

9. Orice recompensa se vina de la Patrie prin represintantii sei, eru nu de la domnu.

11. Garda nationala.

12. Emanciparea monastirilor inchinate.

13. Emanciparea clacasilor ce se facu proprietari prin despagubire.

14. Desrobirea tiganilor prin despagubire.

15. Represintante alu terei la Constantinople dintre Romani.

16. Instruire egale si intraga pentru totu Romanulu de amendoue secele.

17. Desfiintarea rangurilor titulare ce nu au functiune.

18. Desfiintarea pedepsei degradat'ore cu bataia.

19. Desfiintarea atatu in faptu catu si in vorba a pedepsei cu morte.

20. Asiediaminte penitenciare unde se se spele cei criminali de pacatele lor si se esa imbnatati.

21. Emanciparea Israelitilor si drepturi politice pentru ori ce compatrioti de alta credintia.

Ce diceau atunci cei intiepti? Ca nu este in asta ti'ra nici poporu, nici o burgesia, si prin urmare c'a se n'creca cine va a face o revolutiune, ar fi cea mai deplina nebulia. Ca voru es' pe strade, 20, 30, 50, 100 celu multu de tineri, ca nimenu nu va raspunde la apelulu lor, si totulu se va sfars' prin perderea acestor juni; ca puterea Rusiei peste cinci dile va

fi in Bucuresci, va repune la locu pe domnu si regulamentul, si domni'a trecutulu se va stabili pentru vecia cu o tarfa deplina. Si cu tote aceste acei cati-va juni mersera nainte, facura faptulu si isbutira a doved' ca este act unu poporu, ca este o natiune. Poporul si junii credeau si iubeau, si d'acea-a isbutira nu numai a restorna edificiu celu vechiu, daru inca a tine armat'a poteriei Rusie trei luni la otarele tieroi, fara ca se cuteze se treca lini'a de focu, lini'a libertatii, a dreptatii si a fratiei, ce era intre dens'a si n'tre Romania de dinc'oe de Milcovu.

Nesciintia generale si nesciintia ce firesce trebuia se fie si'n majoritatea guvernului provisoriu — si care nesciintia a domnulu la 1848, pana la ore care punctu si'n majoritatea guvernelor provisorie a celorlalte natiuni — facu ca revolutiunea se cada peste trei luni si trecutulu se revie cu tote ale sale. Geniulu natiunii se manifesta la 13septembre prin Pompeiari in delulu Spirii, pucini inse, forte puocini intielesera si revolutiunea de la 1848, si eroismulu din delulu Spirii si toti se pusera a blestem'a pe nebunii de la 1848, cari, prin nebuni'a lor, au aruncatu tier'a in suferintie si neajunsuri, mai mari pote de catu cele trecute.

Cu tote aceste un'a cate un'a si treptatu cele decretate de poporul romanu se pusera tote in lucrare si lumea, judecandu dupa cea-ce are naintea ochiloru, incepu a dice ca Voda Stirbei a desrobitu pe tigani, ca divanulu ad-hoc si Conventiunea, adeca egalitatea politica si civile au venitu de la Dumnedieu seu de la Imperatulu, ca Voda Cuza a emancipatu pe clacasi din man'a proprietariloru si monastirile din man'a Greciloru s. c. l. Negresitu c'au trebuitu ore care suferintie si ore care lupte pentru ca se smulga din radecini chiaru edificiu celu vechiu si institutiuni noue, o societate noue se-si ie loculu seu; luptele inse si suferintele au fostu mici, forte mici in comparatiune cu cea ce amu dobanditu si nebunii de la 1848 avura fericierea cea mare, rara, si inca unica in istoria lumii ca se faca in timpu de 19 ani cea mai deplina revolutiuno politica si sociale, se veda program'a lor indeplinita in tote puncturile si inca complinita prin intrunirea ambelor Principate si prin suirea pe tronulu Daco-Romaniei a unui principe dintr'un'a din cele mai puterice dinastie domitorie in Europ'a. Inca o data, se se gandesc'a fie care la cea ce eramu acumu 19 ani si la cea ce suntemu adi, si va ved' lamuritu ce'a ce amu fi fostu, de nu perdeamu credintia ce era la 1848 in poporu si in juni, va vedea limpede ce'a ce potemu fi mane de vomu reveni la vechi'a nostra credintia, si va repeti cu credintia in totu deun'a, aducendu-si aminte de 9—11 iunie 1848, cuvintele lui Iisusu ca cei cari „voru ave credintia catu greuntele de mustaru voru dice muntelui se plece si muntele va plecã.“ „Romanulu.“

VARIETATI.

— **Indreptare.** Am luatun cunoscentia cumca fostulu ministru in Romania beisadea Stirbei, trimisu de Domnulu Romaniei la Viena in lun'a lui martiu tr. plecase d'aici fora a raspunde socot'a telegrafului austriacu, care socota veni apoi la unu comerciant romanu de aici, carele — precum de sine se intielegea — n'a tinentu de competintia sa. Dupa „Albina“ produse asta scire si „Gazeta de Iasi“, unde d. Stirbei dede o declaratiune la acestu obiectu ce, pre candu eramu s'o reproducemu, ni vine alt'a din partea suplementulu la diurnalulu oficialu de Viena, numitu „Wiener Abendpost.“ Acesta foia a ministeriului austriacu e impoterita a le dechiarã cele disc de catra „Albina“ de inventiuni, si descrie treb'a astfel: Oficiulu telegraficu nu incassãzã banii la trimiterea fie-carei depesie, ci, precum s'a indatinatu fatia cu funtiunarii guvernelor straine, se consemna si le complanãzã socotele le patrariu de anu. Intr'aceea beisadea Stirbei a plecatu de la Viena, si oficiulu telegraficu a crediutu ca trebuie se trimita socot'a la ambasada turcesca d'aici. Candu acest'a nu o acceptã, delocu se medilocã la guvernulu de Bucuresci. Despre trimiterea la a trei'a persona, n'a fostu neci candu vorba, sum'a nu e mai multu de 187 fl. „Din parte-ne observãmu ca n'avemu corespundinti neci in ambasada turcesca neci in of.tel. Si fiindu precum spune „W. Ab.“ n'am fi potutu sci neci despre esistintia socotei. Tonulu notitiei nostre a fostu a unui romanu, care se supera

audindu vr'o neregularitate in tier'a lui. Catu pentru noi, ni place daca veri unu funtiunariu pretinde a i se recunoscã ca s'a portatu bine.

— **Honvedii** vreu se recurga ca se li se ierte a portã decoratiunile ce le-au primitu in 1848/9 de la guvernulu revolutiunei d'atunci.

— **Domnulu Romaniei** a primitu de la principele Nicolae din Muntenegru ordulu Danilo clas'a I. Radonici solulu lui Nicolae a gasitu primire buna in Bucuresci, la unu ospetiu Carolu I radica toastu pentru Domnulu Muntenegruului.

— **Din d'ariulu oficiale** insemnãmu ca in districtulu Fogarasiulu s'a denumitu de capitanu supremu Tamás László concepistu de la guvernulu regiu Transilvanu, era fostulu capitanu romanu in acestu districtu Ioane Puscariu mai primesce salariulu de pana acuma, si i se reserva aplicatiunea. Urmatorii comiti supremi sunt intariti in posturile lor: Pogány in Alba inf.; Aug. Ládáy in Alba sup. conte Béldy in Cetatea de balta, br. Kemény G. in Turda, br. Iósika L. in Clusiu, br. Bánfy Daniel in Doboca, Aless. Bohatielu in Nasoudu. — Deputatulu Georgiu Ioanovicu e denumitu secretariu de statu.

— **Necrologu.** Cu multa superare si dorere cotimu in „Foia administrativa“ din Blasiu urmat'oriele: Colaboratorii de pana acf la Foia administrativa Archi-Diecesana cu anim'a plina de dorere facu cunoscutu onoratulu publicu, ca Claritate sa **Dr. Ioane Bobu** Professore de Istoria basericeasca, si de deroptulu Canonicu in Seminariulu Archi-Diecesanu, Asesore alu Veneratulu Consistoriu metropolitanu Archi-Diecesanu, Notariulu Eparchiei protopopesce a Blasiului, si Redactorele acestei Foie, caru'a e do a se multum' si esirea ei la lumina — renumitulu apertoriu alu causei nationali, unu barbatu cu talinte eminente, plinu de una rara amore, si zelu catra Cleru, Baserica, si natiune, patimindu de plumeni, in 21 iunie la trei patrarie pre 12 ore inainte de amediadi a repausatu in Domnulu, dupa ce s'a provediutu cu s. sacr. ale moribundiloru. „Se-i fie tieren'a usi'ra!“

— **Consemnarea.** P. T. Domni, cari au binevoitu a contribui spre acoperirea speselor recerute la petrecerea de jocu, arangiata de junimea romana de la scolele din Oradea-mare, cu ocaziunea siedintei publice, tienuta de ace'si la 17 iunie a. c.: Ilustritatea Sa eppulu I. Vancia, 10 fl., si in folosulu Societatii, 15 fl., la olalta, 25 fl.; Mari'a Sa can. si abatele Ioanu Papp 15 fl., R. D. Simeonu Bica 5 fl., R. D. Gavriulu Net; 5 fl., R. D. Nicolau Paladi 5 fl., R. D. Petru Suci 5 fl., H. Sa D. Ioanu Siorbanu 5 fl., Sp. D. Iosifu Romanu 5 fl., Sp. D. Toma Costinu 5 fl., Sp. D. Emanuilu Magu 5 fl., Rdiss. D. Nicolau Borbola 4 fl., St. Domna Ana Dombrády 4 fl., Dn'a A. Papp 3 fl., O. D. Aronu Nihaelovicu 3 fl., Rdiss. D. Vas. Nistoru 2 fl., Rdiss. D. Ioanu Korhány 2 fl., St. D. Nicolau Zsiga sen. 2 fl., St. D. Nicolau Zsiga iun. 2 fl., Sp. D. Mihailu Sztupa 2 fl., O. D. Al. Poyvár 2 fl., O. D. Al. Dragosiu 2 fl., O. D. A. Zomborly 2 fl., Sp. D. N. Erdélyi 2 fl., Sp. D. Ios. Papp 2 fl., Unu romanasiu 2 fl., O. D. Paulu Fasie 2 fl., Sp. D. Teodoru Fasie 2 fl., O. D. Petru Bulea 2 fl., Sp. D. Georgiu Horváth 2 fl., St. D. Vas. Vajda 2 fl., St. D. Aug. Orosz 2 fl., St. D. N. Milianu 2 fl., Dsior'a Alesandra Fasie 2 fl., Unu romanu 1 fl. 50 cr., Sp. D. Ioanu Fasie 1 fl. 50 cr., Dsior'a Cornelia Lazaru 1 fl. 50 cr., Rdiss. Greg. Köváry 1 fl., R. D. Gavr. Rednicu 1 fl., Dsior'a Tini Papp 1 fl., Dsior'a Tecla Nagy 1 fl., Dn'a Luisa Murgu 1 fl., R. D. Vas. Iutiu 1 fl., Sp. D. Ioanu Gozmanu 1 fl., Sp. D. Petru Paulu 1 fl., Orcine 1 fl., R. D. I. Horváth 1 fl., R. Georgiu Horváth 1 fl., R. D. N. Tiforu 1 fl., O. D. N. Ghimanu 1 fl., O. D. N. Zaica 1 fl., O. D. Vas. Abrudanu 1 fl., O. D. Teodoru Ciocanu 1 fl., St. D. N. Marinescu 1 fl., R. D. N. Marozsán 1 fl., Sp. D. N. Veress 1 fl., R. D. I. Iutiu 1 fl., Puifulu codrului 1 fl. *Sum'a 157 fl. 50 cr.* Tenerimea romana si afla de detorintia pre placuta a esprime cu acest'a P. T. contribuenti profund'a sa multiamita pentru spriginirea cordiale. Oradea-mare in 20 iunie 1867. Comisiunea arangiatoria.

— **Winterhalder** (alias Ernescu) e numitu de aginte alu Romaniei la Paris.

— **Denunciare.** O foia nemti'esca de aici afirma cumca principele de Anovera trecendu incognito prin Oravitia cu mare suita, Romanii l'au tienutu de Carolu I si au venitu

o ceta cu unu preotu ca se-lu salute, dar desamagindu-se retornara pacaliti, ceea ce inca in acea sera dede materia unei glume in teatru. Noi credemu cumca diurnalulu nemtiesce scornesce, in asta credintia ne intaresce cercustantia. ca in Oravitia neci nu esto teatru, rare ori numai vinu migratorii.

Respunsu. Majoritatea junimei in Viena: Se va publica curundu, acã ne imbuld materialulu, si noi cautãmu se mai intardiãmu cu alu nostru respunsu.

Locu deschisu.

Dechiaratiune.

Dupa restaurarea magistratulu comitatense in cottulu Bihariei s'a latitu despre mine o scire infama, o mintiuna grosolana, o calumnia tendentiosa cu scopu a me innegrã in antea romaniloru si a-mi strica viitorulu, adeca ace'a: ca eu petitiunea mea immanuata comitelui supremu pentru candidare la cutare postu comitatense o asiu fi suscrisu ca sum: „romanu de natiunalitate magiara.“ — Eu scircindu lucrulu mai de aproape, atatu prin amicii si cunoscutii mei, catu si chiaru prin redactiunea „Gurei Satului“, unde s'a si publicatu acea faima, am devenitu la refusatulu, cumca isvorulu acelei-a ar fi fostu dnii Toma Costinu fostulu protojude si Ioane Vasiu fostulu jude cercuale.

Acesta asertiune inse a dloru mentionati nu este basata pe adeveru, ci e mistificata, maestrita si tendentiosa, cu atat'a mai vertosu, cãci eu me dechiaru cu fruntea deschisa in antea natiunii intrege, cumca petitiunea de sub intrebare — precum tote scrierile mele — am suscrisu asiã, precum voiu suscrie si acesta dechiaratiune.

Dloru amintiti — de cum-va prin acest'a s'ar simti atinsi — li stã in voia a se rectificã in publicu.

Cu aceste m'am simtitu obligatu a me rectificã in antea o. publicu romanu.

Pesta 27. iunie 1867.

Teodoru Bordsasiu, m. p.
candidatu de avocat.

Nr. acest'a are in alaturare cõlele de prenumeratiune pentru „Familia“ si „Gur'a Satului.“

Cursurile din 27 iun. 1867 n. ser'a.

(dupa arstare oficiale.)

	bani	marf.
Imprumutele de stat:		
Cele cu 5% in val. austr.	55-65	55-86
„ „ contributiunali	60-90	61-..
„ „ noue in argint	89-50	89-70
Cele in argint d. 1865 (in 500 franci) ..	81-..	82-..
Cele nationali cu 5% (jan.)	70-70	70-90
„ metalice cu 5%	60-30	60-50
„ „ mai-nov.	61-80	62-..
„ „ 4 1/2%	52-05	53-..
„ „ 4%	46-75	47-..
„ „ 3%	35-25	35-75
Efete de loteria:		
Sortile de stat din 1864	78-10	78-30
„ „ 1860 1/2 in cele intrege ..	89-50	89-70
„ „ „ 1/2 separata	92-75	93-25
„ „ 4% din 1854	79-50	78-..
„ „ din 1839, 1/2	145-50	146-..
„ bancet de credit	127-50	127-75
„ societ. vapor. dunarene cu 4% ..	89-..	89-50
„ imprum. princip. Eszterházy à 40 fl.	80-..	90-..
„ „ Salm	30-50	31-50
„ „ cont. Palffy	24-50	25-50
„ „ princ. Clary	26-50	27-..
„ „ cont. St. Genois	22-50	23-50
„ „ princ. Windischgrätz à 20 ..	17-..	18-..
„ „ cont. Waldstein	21-..	22-..
„ „ Keglévich	12-..	12-50
Obligatiuni desarsaratorice de pamentu:		
Cele din Ungaria	71-60	72-..
„ Banatul tem.	70-50	70-75
„ Bucovina	68-25	69-..
„ Transilvania	68-50	69-25
Actiuni:		
A banței nationali	725-..	727-..
„ de credit	188-70	188-90
„ „ seont	625-..	630-..
„ „ anglo-austriace	100-50	101-..
A societatei vapor. dunar.	480-..	482-..
„ „ Lloydului	182-..	185-..
A drumulu ferat de nord	168-20	168-50
„ „ stat	235-60	235-80
„ „ apus (Elisabeth)	143-25	143-75
„ „ sud	196-..	196-50
„ „ langa Tisza	147-..	147-..
„ „ Lemberg-Czernowitz	176-50	177-50
Bani:		
Galbenii imperatesci	5-90	5-92
Napoleon'dori	9-96	9-97
Friedrichsd'ori	10-40	10-50
Suverenii engl.	12-42	12-48
Imperialii rusesci	10-18	10-22
Argintulu	122-25	122-50